

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 289

Giszowiec – 10c

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.1. Eksploatacja węgla kamiennego na zawal, osiadanie gruntów	II.1. Energetyka II.1.1. Górnictwo	Z	7
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.12. Niewłaściwa rekultywacja lub adaptacja wyrobisk i składowisk	I. Gospodarka przestrzenna	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.5. Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności biologicznej	I. Gospodarka przestrzenna	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I. Gospodarka przestrzenna I.5. Planowanie przestrzenne	W	11

B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.2. Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	12
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.2. Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	10
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	12
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.2. Presje ekonomiczne	Z	12
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.2. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno- - krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	7
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.2. Zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynieryjno- - technicznych – świadectw dawnych technologii	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	11
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.2. Zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynieryjno- - technicznych – świadectw dawnych technologii	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	10
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego	B.5.1. Degradacja, upadek i rozpad materialnej substancji historycznych, zabytkowych	VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i	W	12

B.5. Obszary przemysłowe	zakładów przemysłowych i rzemieślniczych oraz osiedli patronackich	procesów globalnych w danym obszarze V.2. Presje ekonomiczne		
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.5. Obszary przemysłowe	B.5.1. Degradacja, upadek i rozpad materialnej substancji historycznych, zabytkowych zakładów przemysłowych i rzemieślniczych oraz osiedli patronackich	V. Ekonomiczne V.2. Presje ekonomiczne	Z	7
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	11
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	12
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	11
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2. Walory estetyczne	C.2.2. Przypadkowa i niewłaściwa stylizacja i kolorystyka wielokondygnacyjnych osiedli blokowych podczas działań termomodernizacyjnych	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	12
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.1. Zagrożenie tożsamości krajobrazu wskutek mieszania się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze	VI. Społeczno-kulturowe VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze	W	10

C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.2. Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	VI. Społeczno-kulturowe	W	12
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	VI. Społeczno-kulturowe VI.5. Wandalizm	W	5
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	III. Zarządzanie środowiskiem	W,Z	7

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Przeciwdziałanie zabudowie terenów zadrzewieniowych, w szczególności położonych w południowo-zachodniej części jednostki.
2. Ochrona ekosystemów zadrzewień wykształconych na terenach pogórniczych i przemysłowych.
3. Zachowanie na terenach osiedla robotniczego komponowanych układów zieleni przy zabudowie wielorodzinnej, obiektach usługowych i ogrodach działkowych, w szczególności starodrzewi, oraz uwzględnienie w urządzaniu i pielęgnacji terenów zieleni ich funkcji ekologicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
5. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
6. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
7. Ochrona pozostałej części osiedla robotniczego o wyróżniającym się zabytkowym układzie urbanistyczno-przestrzennym, z kompleksem zabudowy osiedla robotniczego składającego się z zabytkowych domów przeważnie jedno- i dwurodzinnych z dużym udziałem terenów zielonych, w tym Parkiem Giszowiec: 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
8. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów mających cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.

9. Zwiększanie udziału drzew, zazielenianie przestrzeni publicznych, w tym ochrona, rozwój i pielęgnacja zieleni urządzonej w formie nasadzeń przyulicznych, zieleni podwórek, placów, skwerów i parków oraz stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie.
10. Dostosowanie stylistyki elementów zagospodarowania, w tym kompozycji zieleni do charakteru danego wnętrza urbanistycznego.
11. Nieumieszczanie instalacji i urządzeń technicznych na dachach budynków oraz samodzielnych konstrukcjach w sposób widoczny z danego wnętrza urbanistycznego.
12. Nieprzegradzanie, niezaburzanie i nie deformowanie osi widokowych i osi kompozycji.
13. Nielokalizowanie pomieszczeń gospodarczych w kondygnacji parterów budynków mieszkalnych, usługowych i mieszkalno-usługowych od strony przestrzeni publicznych.
14. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej, w szczególności utrzymanie lokalnych dominant, w tym wieży ciśnień.
15. Dostosowanie sposobu kształtowania, zagospodarowania i wyposażania przestrzeni publicznych do historycznego charakteru ich otoczenia w obrębie krajobrazu priorytetowego.
16. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
17. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
18. Porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych.
19. Propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego Giszowca, jako przykładu realizacji koncepcji „miasta-ogrodu”, osiedla robotniczego oraz ukazywanie negatywnych skutków przestrzennych i fizjonomicznych zmian wywołanych wyburzeniem części osiedla i wprowadzeniem zabudowy wielkopłytowej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

20. Przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń atmosfery.